

De Ruyter Medaille

Door de heer ir. drs. F.P. de Boer

Begin 1907 geeft koningin Wilhelmina de wens te kennen dat, ter gelegenheid van de herdenking van de driehonderdste verjaardag van Michiel Adriaenszoon de Ruyter, een ereteken zal worden ingesteld ten behoeve van schippers, stuurlieden en verdere bemanning van koopvaardij schepen, die zich door verdienstelijke daden voor de scheepvaart hebben onderscheiden.

Op 23 mei 2007 is door de staatssecretaris van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, Z.E. Mevr. J.G. Huizinga - Heringa, de gouden De Ruytermedaille uitgereikt aan de heer S.E. Wiebenga, directeur Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij.

Z.E. J.C. Huizinga - Heringa Staatssecretaris Verkeer en Waterstaat, spelt de heer Wiebenga de versierselen behorende bij de gouden de Ruytermedaille op. dhr S.E. Wiebenga, Directeur Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij.

De onderscheiding wordt ingesteld bij Koninklijk Besluit van 23 maart 1907, no. 1. In dit Koninklijk Besluit wordt vastgelegd dat de onderscheiding bestemd is voor:

1. Schippers, stuurlieden en verdere leden der bemanning van koopvaardij schepen;
2. Schippers, stuurlieden en verdere leden der bemanning van vissersschepen en
3. Andere personen, Die zich door verdienstelijke daden voor de Nederlandse scheepvaart hebben onderscheiden.

Het is enigszins merkwaardig dat in het Koninklijk Besluit wordt gesproken van "ereteken" en dat de naam "De Ruytermedaille" niet in de tekst voorkomt, hoewel deze aanduiding in de correspondentie vanaf begin 1907 wel steeds wordt gebruikt.

Uiteindelijk wordt de aanduiding "De Ruytermedaille" pas in 1949 officieel, wanneer bij Koninklijk Besluit van 21 februari 1949, no. 63 enkele wijzigingen op het besluit van 1907 worden doorgevoerd.

Aan het einde van de jaren zestig ontstaat discussie over het toekennen van deze onderscheiding. De aanleiding hiervoor dat men in de gaten krijgt dat de medaille, die toch in de eerste plaats bedoeld is voor zeevarenden, in de praktijk ook heel veel aan personen aan de wal wordt uitgereikt. Er wordt besloten om de criteria voor toekenning van de De Ruytermedaille wat nauwkeuriger te interpreteren, om op die manier de oorspronkelijk opzet meer recht te doen. Dit leidt tot het besluit dat de De Ruytermedaille voortaan wordt toegekend aan:

1. Zeevarenden, die zich bij de uitoefening van hun functie hebben onderscheiden door uitzonderlijke daden van zeemanschap
2. Hen, die zich door bijzondere prestaties op nautisch of scheepstechnisch gebied bijzondere verdiensten hebben verworven voor de Nederlandse scheepvaart.

Op de voorzijde van de medaille is het borstbeeld van De Ruyter afgebeeld, met het randschrift: "M.Az.DE.RUYTER.1607.24.3.1907". Op de achterzijde is het **familiewapen** van De Ruyter afgebeeld met het randschrift: "Kon.Belooning v Verdienste v.d. Ned. Scheepvaart".

De onderscheiding kan in goud, zilver of brons worden verleend. Na de discussie eind jaren zestig, die hierboven al is vermeld, is door de minister van Verkeer en Waterstaat besloten om de De Ruytermedaille voortaan uitsluitend in goud toe te kennen.

Het is een Koninklijke onderscheiding voor personen, die zich hebben onderscheiden door verdienstelijke daden. Men zou kunnen zeggen dat het een onderscheiding voor verdienste is. Het is geen dapperheidsonderscheiding, zoals de Bronzen Leeuw of het Bronzen Kruis en het is ook geen reddingsmedaille, zoals de Erepenning voor Menslievend Hulpbetoon.

Tussen 1907 en 2006 zijn er 86 gouden De Ruytermedailles, 88 zilveren en 28 bronzen medailles uitgereikt, in totaal dus 202. Aan een persoon is de De Ruytermedaille twee keer toegekend, eerst in zilver en een aantal jaar later ook in goud.

Aan de eerste categorie, zoals in 1907 gedefinieerd, zeevarenden van de koopvaardij en de visserij, zijn in totaal 73 De Ruytermedailles uitgereikt. Zeevarenden van de tweede categorie hebben 39 medailles ontvangen en niet-zeevarenden in totaal 90 stuks.

In een tabel ziet het plaatje er als volgt uit:

Categorie	Totaal	Goud	Zilver	Brons
1. Zeevarenden (koopvaardij en visserij)	73	23	43	7
2A. Overige zeevarenden	39	8	14	17
2B. Niet zeevarenden	91	56	31	4
Totaal 1907 - 2006	203	87	88	28

De groep die de meeste onderscheidingen gekregen zijn de gezagvoerders ter koopvaardij. Deze groep scoort het hoogst met in totaal 33 stuks, waarvan 23 in zilver.

De tweede plaats is voor ambtenaren (overheid) aan de wal met in totaal 25 stuks. Hier zijn de meeste gouden De Ruytermedailles toegekend, namelijk 17 stuks. Op de derde plaats komen de aan de wal geplaatste functionarissen van scheepvaartmaatschappijen, waaronder veel directieleden, met in totaal 21 stuks, waarvan 14 gouden medailles.

De twee laatste keren dat de De Ruytermedaille is uitgereikt is in 2001 geweest. Toen hebben 6 personen, 3 van Mammoet en 3 van Smit Internationale de onderscheiding ontvangen voor hun aandeel bij de berging van de Russische atoomonderzeeboot 'Koersk'. en in 2006, aan de gezagvoerder van een coaster, de heer C. Thuring, die met gevaar voor eigen leven de bemanning van een brandende coaster redde.

Publicatie over de De Ruytermedaille 1907 - 2007

In het kader van de herdenking van de vierhonderdste verjaardag van De Ruyter in 2007, is 24 maart 2007 een boek verschijnen over de De Ruytermedaille en over de 202 personen, die sedert 1907 deze onderscheiding hebben ontvangen.

Dit project wordt gesteund door het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De auteur van dit boek is ir. drs. F.P. de Boer, die zeer dankbaar is voor alle aanvullende informatie en materiaal die hij heeft mogen ontvangen voor dit boek.

Toevoeging bestuur:

Voor meer penningen en medailles gerelateerd aan “de Ruyter” verwijzen wij u graag naar onze inventarislijst objecten bijgevoegd onder “financiën” en de site www.scheepvaartpenningen.nl
Deze website is een particulier initiatief los van onze stichting. Zij bevat op dit punt echter veel uitgebreider en beter gedocumenteerde informatie.

